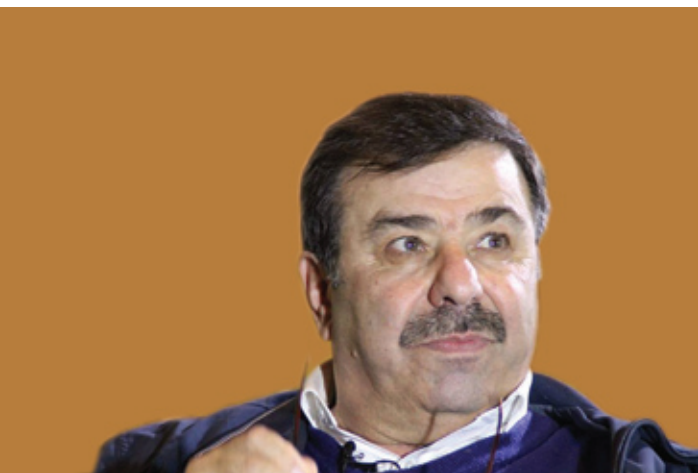

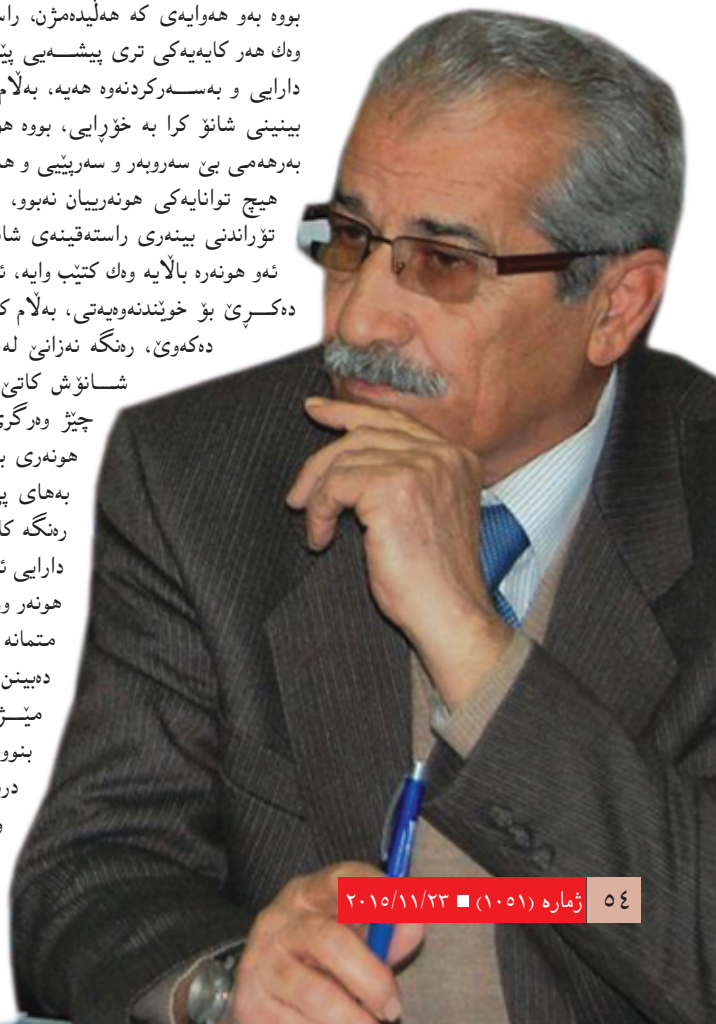
قەيرانى ئابوورى رېگر نەبوو لەوەى ھونەرمەندان لە كارى ھونەرييان بەردەوام بن

بارودۇخى سەختى ئابوورى لە كوردستان ئاستەنگى لەبەردەم گشتىي جومگەكانى ژيان دروستكردوو، لەوانەش بواری ھونەرى كە پيويستى بە پالېشتى دارابى ھەيە، بەلام سەردەراي ئەمەش ھونەرمەندان لێرە و لەوێ ئەگەرچى لە ئاستى پيويست نيبە، بەلام خۆبەخشانە بەردەوامن لە كارە ھونەرييەكانى خۆيان. بەشداربووانى ئەم راپۆرتەى گولان باس لە گرنگىي ئەم ھەولەى ھونەرمەندان دەكەن.

ياسين قادر بەرزنجى: ھەلبەت ھەلۆستىيكي پەسەندو دلگيرە، بەلام بە زانباريى من ھەر لە سالانى سەرھەتاكاني گەشەنەوہى ھونەرى كوردبيەوہ لە ھەفتاكاني سەدەى رابردوو، زۆريەى ھونەرمەندانى كورد خۆبەخشانە كاربان كردوو و ھەرگيز بەرھەمە ھونەرييەكان داھاتىيكي ئەوتۆيان نەبوو كە سوودىيكي وايان بچ ببەخشى، تەنانەت ھەندى جار بۆ خەرجيەكان و داھينكردنى كرڤى بارەگاي تيب و گرووپەكان، ھەندى ھونەرمەندى خاوەن پەيام لە نانى خۆيان و مال و منداليان گرتوووتەوہ. لە ئەمپەرشدا كە كوردستان بە قەيرانىيكي دارابى سەختدا دەروات، ھونەرمەندى كورد شپەرزىيە و نازانى لە چ دەرگايەك بەدات. نووسەرانىش بۆ بلاوكردنەوہى بەرھەميان بە ھەمان شێوہ. كەواتە ئامادەبوونى ئەكتەر بە بچ بودجە و بەشداريى شانۆكار و دراماكار و ھونەرمەندانى دنيا جوانەكەى ئاواز و ميوزيكي كوردى بە بچ پاداشت، كارىكە جيى ستايشە و مايەى نرخاندنە.

ئەنور قادر رەشى: ئەو شانۆكارانەى بچ چاودەروانى بودجە و پارە بەرھەمە جددىيەكانيان نەمەش دەكەن و متمەنيان بە تواناي خۆيان و پشتگيري بيەنەريانە، ئەوانەن كە عاشقى شانۆن، سستى و چاودەروانيان بۆ بودجە و بيەنەويەردە وەك ئەوہ وايە ژيانيان لچ زەوت بكەيت، چونكە ھونەر لە خويندانيە و بووہ بەو ھەوايەى كە ھەلیدەمژن، راستە ئەو ھونەرمەندانەش وەك ھەر كايەيەكى تری پيشەيى پيويستيان بە پشتگيري دارابى و بەسەرکردنەوہ ھەيە، بەلام كاتى بەھۆى دەسەلاتەوہ بيىنىنى شانۆ كرا بە خۆرايى، بووہ ھۆى سەرھەلدانى كۆمەلئ بەرھەمى بچ سەروەر و سەريپيى و ھاتنە مەيدانى خەلكانىك كە ھيچ توانايەكى ھونەرييان نەبوو، ئەوہش ھۆكارى سەرھەكى تۆراندى بيىنەرى راستەقىنەى شانۆ بوو، چونكە لە راستيدا ئەو ھونەرە بالاىە وەك كتيب وايە، ئەوہى بە پەرۆشەوہ كتيبيك دەكرڤ بۆ خويندەوہيەتى، بەلام كاتى بە خۆرايى دەستى دەكەوئ، رەنگە نەزاني لە كوئشدا دايدەن، بيىنەرى شانۆش كاتى بليت دەكرڤ، دەپەوئ چيژ وەرگرڤ و بەرھەميكي ناوازە و ھونەرى بيىنى. نەك كاتىيكي بچ بەھاي پچ پركاتەوہ. رەنگە كار كردنى بچ پشتگيري دارابى ئاسان نەبچ، بەلام عاشقانى ھونەر وەزى كار و پشتگيري لە متمەنە بە خۆيان و بيىنەركانياندا دەبيىن و ھەر ئەوانيش دەتوانن ميژووى نوئى ھونەريى بنووسنەوہ و ببنە ھيماي درەوشاوہ و بەردەواميى شانۆ و رۆحيكي نوئى بەبەردا بكەنەوہ.

ھەمدە ھەشید ھەرس: لە ساڵی (۱۹۸۶) کە کوردستان بە ناچاری و بۆ خۆ رزگارکردن لە چنگی عەرب بەجێھێشت، ھەتا گەرنامەو یەک فەلسەم لە پارێ هونەرکەم نەھاتتۆتە گیرفانەو، بە پێچەوانەو، ھەموو بەرھەمیەک کە نەنجام داو، زۆری بە سەر گیرفانی خۆم بوو. کەواتە بە درێژایی تەمەنی هونەرم، هونەرم نەکردۆتە سەرچاوی پارە پەیداکردن. بەلام ئیستا کە ماویەکی کەمە ھاتوومەتەو، بەداخو دەبینم بازرگانی بە هونەرەو دەکرێت تەنانت کۆمپانیا بۆ ئەم جۆرە بازرگانییە دروست بوون، ئەوێ راستی یێت بەم دواییە چەند جارێک منیش بە رێژبەکی زۆر کەم لە پارێ بەرھەمەکان سوودمەند بووم، چونکە دەمبێنی کەسانێک بازرگانیان بە هونەرکەمەو دەکرد، نەدەکران بۆ ئەم پارە ناوێت، لە کاتیکی کەسانێک دەیانویست کڕین و فرۆشتن بە بەھری هونەرەمەندانەو بکەن.

ئیستا لەم قەیرانە جۆراوجۆرانە کوردستانەو، کە هونەرەمەندان خۆبەخشانە دینەو مەیدانی هونەر و چاوپۆانی پاداشت نین، ئەو گەرنامەو یەک رەسەنایەتیە کە جارێک بەسەرکەوتنی رەوتی خاک و نیشتمانەکی یێت، دەبێت پارە بەت بەت تا هونەرەکی بەگاتە جەماوەر، نەک پارە وەرگیرێت، ئەمە لە کاتیکی نەگەر ستافەکە بە گشتی سوودمەند نەبن، چونکە ناکرێت هونەرەمەند خۆبەخشانە کار بکات و بەرھەمەندان بازرگانی پێو بکەن.

قەیرانی نابووری نایبە ھۆی بەستەو و ئیفلێج کردنی هونەر، چونکە هونەرەمەندی راست ئەو کاتە داھێنان دەکات کە برسی و خاوەن مەسەلە یێت، پێماریبێت لەم کاتەدا هونەر جواتر دەدرۆشێتەو. ئەو کاتە هونەرەمەندان لە ژۆر سایەدا گیرکەری عەربەدا جەماوەریان هونەریان دەکرد و ناوازەترین هونەریان دەدا بە دەستەو، ئەو کاتە ھەمووی برسی نان و تازادی بوون، ئیستا کە قەیران و قات و قری داراییە، پێماریبێت رۆژی هونەری بەرھۆدان وەک زۆر بەم تەنگژانە زاخاوە درۆشێتەو، مەبەستەم هونەرەمەندی نەتەو بیە.

عەنان عوسمان: ئەو پەری دڵسۆزی خۆشەویستی بۆ کوردستان و بلاوکردنەوێ رۆشنیبری و هیوای ئاسۆی گەش بۆ نەتەو کەمان بە کاری ھەرە لە پێشینە هونەرەمەندان دەزانم. لەو سۆنگەو مەن وەک سینەماکارێک بە ھاوکاری و ھاوبەشی پۆلیک لە هونەرەمەندان تازیز ھەستمان بە لێپرساویەتی کرد و فیلمی سینەمایی مەملەکتی میروولەکانم خۆبەخشانە بەرھەم ھێنا. میژوو رەحەم بەس کەس ناکات و لەم کاتە ناھەمواردە دەبێت ھەلۆیسی نیشتمانی پەرەیمان ھەبێت و بە رۆحی پێشمەرگانەو کار بکەین، راستە رەنگە کاری خۆبەخشانە ھەندێک ھەژاری لە رووی تەکنیکی و ھونەری پێو دیار یێت، بەلام باشترە لە بێدەنگی.

ھیوا سوعاد: بەر دەوامبوونی هونەرەمەندان لە بەخششی هونەری و نەجمەدانی کاری هونەری بە خۆبەخشانە خۆی لە خۆیدا دوو واتا دەگەینە، یە کەمیان: خۆشەویستی و پایەندبوون و ئیستیمانە بۆ خاک و ولات و نەتەو، دووھەمیان: ھەز و ئارەزوویانە لە بەر دەوامبوون لە کاری هونەری و ئەفراندن ھەرچەندە باروودۆخە کە زۆر نالەبارە، هونەرەمەندان مەبەستەم هونەرەمەندی راستەقینە، دەیانەوێ پەيامێک بەگەینەنێتە بینەر و بەرپرسیانی ولاتەکە کە ھەرگیز ماددە پێوھەری کارە هونەرییەکان نایبێت و ھیچ کاتیکیش مساوھەمە لەگەڵ کێشە و نەھامەتیەکانی مەیللەتەکیان ناکەن و لە داھێنان و بەخششی پێشەنگ دەبن.

ھەسنا مەتەرە دگەرپتەوۋە و (بەدەۋى) دەھاتە ديارى

خاتو ھونەرمەندى لوپنانى ھەسنا مەتەرە لەتۇمارکردنى نوپتيرىن گۇرانى خۇى بەناۋى (بەدەۋى) تەواو بوو. گۇرانى (بەدەۋى) نوپتيرىن گۇرانى و كلىپى ھونەرمەند ھەسنا مەتەرە كە گۇرانىيەكى تايبەت بە فولكلۇرى لوپنانىيە، لە ھۇنراۋە ئاۋازى رواد سەعبە و لە ستودىيۇكانى تۇنى ساپا تۇمار كراۋە.

ھونەرمەند ھەسنا مەتەرە كە بەھۇى چەند كارىكى ھونەرىيەۋە ئىستا لە شارى ھەولپرە لە لىدانىيىكى تايبەتدا رايگەياندا: گۇرانى (بەدەۋى) نوپتيرىن كارى ھونەرىمە، كەنالى LBC لوپنانى كارى پەخشكردن و دابەشكردى گۇرانىيەكەى لە ئەستۇ گرتوۋە، وا چاۋەروان دەكرى بەم نزيكانە لە كەنالەكان نيشان بديرت. گوتيشى: ماۋەيەك بەر لە ئىستا لە وپتە گرتنى گۇرانىيەكە تەواو بووين كە ماۋەى ۳ رۇژى خاياند لە شارەكانى بەعلبەك و جۇننى لوپنانى وپتەى گيرابوون، بەداخەۋە بەھۇى ئەم رووداۋانەى دوايى شارى بەيروت كارەكانم ماۋەيەك دوا كەوت، بەلام سوپاس بۇ خوا لە ئىستادا كارەكە تەواو بوۋە، تەنھا ماۋە لە كەنالەكان نيشان بديرت.

ھەسنا مەتەرە زياتر گوتى: ھەفتەى داھاتوۋ سەردانى شارى دۋەي دەكەم و لە كۇنگرەيەكى رۇژنامەۋانى بە فەرمى تەواو بوونى گۇرانىيەكەم رادەگەيەنم، ھەرۋەھا چەندىن چاۋپىكەوتنى ھونەرى لە گەل دەزگا راگەياندنەكان ئەنجام دەدەم، لە بەرنامەشمدايە بۇ ناھەنگەكانى سەرى سال بگەرپمەۋە ھەرىمى كوردستان. شاينى باسە، ماۋەيەك بەر لە ئىستا باۋكى ھونەرمەند ھەسنا مەتەرە لە لوپنان بەھۇى نەخۇشپىيەۋە كۇچى دوايى كرد، ئەۋەش واىكرد زۇربەى كارە ھونەرىيەكانى بەم كارەساتە دوا بكەۋپت.

جاكلىن لە پيش كاتريناۋە ديت

ھونەرمەند و ئەكتەرەن لە ھەر شوپنىك بن ۋەك لە يارپىيە ۋەرزىيەكان جۇرنىك لە ركابەرتى لە نيوانىندا ھەيە، ئەگەر بە روونىش نەپت، ركابەرتىيەكەش تەنيا لە بوارى نواندن و بىنىنى رۇلى سەرەكى نىيە لە كارە ھونەرىيەكاندا، بەلكو لە كۇردنەۋى داھات و بەدەستەپتەنى خەلات و داھاتە.

رۇژنامەكانى ھىندستان رايانگەياندا تا ماۋەيەك بەر لە ئىستا كاترينا كايى ھىندى ئەستىزە و باليۇزى يەككە لە مارە بەرپتايىيە سەرەككىيەكانى كەرەستەى جوانكارى بوو بى ئەۋەى ناۋى كۇمپانىياكە ئاشكرا بكرت، بەلام دواى ماۋەيەكى زۇر جاكلىن فيرناڧىزى ئەستىزەى بۇلىۋدى بە رەچەلەك سىرپلانكى شوپنى كاتريناى گرتەۋە دواى ئەۋەى كۇمپانىياكە گرپەستىكى لەگەلدا مۇر كرد و بۇ دوو سالى داھاتوۋ دەپتە باليۇز و رىكلام لە سەرتاسەرى جىھان بۇ ئەۋە كۇمپانىيايە دەكات، بەپت سەرچاۋە رۇژنامەۋانىيەكان ئەم ھەنگاۋەى كۇمپانىياكەى گەراندەۋە بۇ بەرزوۋنەۋەى ئاستى جەماۋەرىي جاكلىن لەسەر ئاستى ھىندستان و جىھان، رۇژنامەى BizAsia لە چەند سەرچاۋەيەكى نزيكى كۇمپانىياكەۋە رايگەياندا ماۋەى دوو سالە ناۋى كاترينا بەو كۇمپانىيايە بەستراپۇۋە، بەلام ئىستا ئەۋان دىيانەۋى ھەلمەتپكى نوى دەست پىكەن باليۇزىكى نوپشيان ھەلپژاردوۋە و دواى ئەۋەى بە ماۋەيەك چاۋدېرىي بارودۇخى بۇلىۋدى و ئەستىزەكانى كرد پىيان باش بو لە شوپنى كاترينا پىشت بە جاكلىن بېسەنن و دلنپاشن لە سەرەكتەپتەن لەم ھەنگاۋە نوپەدا.

وهرزش بەشىكى نەپچراوہ لہ ژيانى جيسىكا ئەلبا

زۆرىيە ھەرە زۆرى ئەستىيە سىنەمايەكان و گۆرانىيىزان بەشىويەكى بەردەوام يارىيە وهرزشىيەكان ئەنجام دەدەن تەنانت لە گەشت و گەرانىشاندا لىي دوور ناكەونەوہ و بەردەوام دەبن لە ئەنجامدانى، بۇ ئەوہى لەشىكى رىك و گونجاويان ھەيىت، ھەر ئەستىيەك جۆرىكى تايبەتى وهرزش ئەنجام دەدات كە لەگەل لەش و شىوہى رووخسارى و تەنانت ئەو رۆلانەى ئەنجامى دەدات بگونجىت.

جيسىكا ئەلبا ھەز ناكات روو لە يانەيەكى وهرزشى بكات بۇ ئەنجامدانى وهرزش، بەلام زۆر بە جىددى پابەندە بەو بەرنامە وهرزشىيەكى كە راھىنەرەكەى بۆى ديارى كر دووہ و زياتر پشت بەو وهرزشانە دەبەستىت كە خىرايى لىدانى دل زىاد دەكەن لەگەل وهرزشەكان گەدە و بەرگەگرتن كە يارمەتیی دەدات بۇ بەھىزكردن و زىادكردى ماسولكەكانى لەشى. لەم بارەيەوہ جيسىكا دەلى: من گشت ئەو وهرزشانە ئەنجام دەدەم و ھەفتانە ۶-۵ جار ئەنجاميان دەدەم و ھەر جارىك تەنيا يەك كاتژمىر بۇ وهرزش تەرخان دەكەم و بۇ ئەوہى بتوانم زۆرتىر كالىورى بسووتىنم و كىشم كەم بىتەوہ زياتر پشت بە راكردن و كىك بۆكسىنگ دەبەستم، جيسىكا زياتر دەلى: وهرزش بووہتە بەشىكى نەپچراو لہ ژيانم و مانەوہى شىوہى لەشم بە رىكى و ھەولمداوہ بە ھىچ شىوہەك لىي دوور نەكەومەوہ، تەنانت داوى ئەوہى لە سالى ۲۰۱۱ مندالم بوو تەنيا ماوہى سى ھەفتە نەمتوانى وهرزش ئەنجام بەدەم، بەلام دواتر دەستم بە وهرزش كر دووہ و رۆژانە زياتر لە يەك كاتژمىر وهرزشى بەھىزكردن و زىادكردى ماسولكە و راكردنم ئەنجام دەدا.

ئاتالیا:

سەرکەوتنى كورد له ھەر كوئىيەك بىت مايەى سەربەرزىيە بۆ ھەموومان

له دواى نازادبوونى باشوورى كوردستان و بەتايىبەتى دواى رووخانى رژیى فاشىي بەعس، كورد له ھەر كوئىيەك بىن، چاويان له ئەزموونى ئەم بەشەى كوردستانە و بە مايەى ھىوا و ناواتى دادەنن بۆ پارچەكانى دىكەش، ھىرشە دېندەكانى تيرۆريستانى داعش بۆ سەر ھەرىكى كوردستان و له لايەك بووە مايەى دلگىرانى كوردان و له لايەكى دىكەشەو سەرکەوتنەكانى پىشمەرگە بەسەر تيرۆريستاندا ھىوا و تومىدى بۆ كوردان گەرانەو كە ميللەتى كورد خاوەن ھىزىكى پۆلايىنە و پىشتى ئەستورە بە ھىزى جەماوەر.

ھونەرمەندانى كورد له دەروە و ناووەى كوردستان وەك ئەركى سەر شانى خۆيان بە گۆرانى و سروود پىشتىوانى و پىشتگىرى خۆيان بۆ ھىزى پىشمەرگە دەربى.

جياواز دابەش كراو و دوژمن و داگىرەرانىش بەر له ھەر شىتەك بىريان له ئە ھىشتنى زمان و كەلتور و ھونەرى ئىمە داو و لەكەداریان كوردو، تەنانت بۆ سالاىتىكى زۆر لەم ولاتانە تەنانت قەسەكردنىش بە زمانى كوردى قەدەغە بوو و لە بارودۆخىكى ناوادا تەنيا پاراستنى زمانى كوردى بۆ خۆى دەستكەوتنەك بوو، بەلام كورد نەتەوھىكى ژياندۆستە بۆيە بە ئىرادەيەكى پۆلايىنەو بەرامبەر بە دوژمنانى وەستايەو، بە درىژبايى مېژوو ئەو سىياسەت و ھىرش و درىنداىتەيەى دژ بە كورد بەكارھىنراو، ئەگەر بەرامبەر ھەر ميللەتەىكى دىكە بەكارھىنرا با ئىگومان نەيدەتوانى بەردەوام بىت و لە ناو دەچوو، بەلام ئىرادەى بە ھىزى ئىمە و ھەست كردن بە ژىر دەستى و قبول نەكردنى ئەو واقەعە توانى بەسەر كۆت و بەندەكان زال بىت و بوون و وجودى خۆى بسەلمىنىت، بەمەش دۆست و دوژمنانى ناچار كرد رۆز لەم قوربانىدانە بگرن.

ئاتالیا له درىژەى قەسەكانىدا دەلى: دوژمنان چەندىن شىوآزى دژايەتى كردنى كوردیان بەكارھىنرا لە ھەموو پارچەكانى كوردستان بۆ ئەوھى ھەستى نەتەوايەتیمان خامۆش بگەن و نەتەوھىك نەمىنىت بە ناوى كوردووە بۆيە بە ھەموو شىوھىك ھەولياندا مۆركى كوردى بەسەر زمان و كەلتورى رەسەنمانەو نەمىنىت و بە ئاگر و ئاسن دەستیان بە پىادە كردنى ئەم سىياسەتە كرد، بەلام دواى ئەوھى گشت ھەولەكانیان سەرکەوتوو نەبوو بىريان لە شىوآزى دىكە كوردووە، دوايىن شىوآز كە دوژمنانمان پىادەيان كرد، ھىرشى درىندانە و نامرۇقانى تيرۆريستانى داعش بوو، راستە داعش دوژمنى مرۇقايەتەيە، بەلام ئەوھى بەرامبەر بە كورد بە گشتى و

ئاتالیا خانمە ھونەرمەندىكى دەنگخۆشى كوردى ولاتى ئۆكرائىنا، لە ناوھەركانى سەدەى رابردوووە دەستى بە كارى ھونەرى كوردو و لەو كاتەو لە ولاتى ئەلمانیا دەژى و بەردەوام لە بۆنە نىشتىمانى و نەتەوھىكەكان بە گۆرانىيەكانى گوزارشتى لە خۆشەويستى بۆ نىشتىمان دەربىو، دواى سەرکەوتنەكانى پىشمەرگە و رزگار كردنى لە رىنگاى گۆقارى گولانەو خۆشحالى خۆى دەربى و لەم بارەوھەوتى: يەكەك لەو نەتەوانەى كە مېژوو غەدرىكى زۆرى لىكردوو نەتەوھى كورد، چونكە زۆرى نەتەوھەكانى جىھان بە مافەكانى خۆيان شاد بوون و بوون بە خاوەنى دەولەتى خۆيان، تەنيا ئىمەى كورد نەبىت كە قەدەرمان واىو دەست بە خەبات و كۆشش بەكەين بۆ پاراستنى بوونى خۆمان و زمان و كەلتورى نەتەوھىيمان، بە ھۆى ئەوھى ژىردەست بووىن و ولاتمان داگىر كراو بوو، دوژمنان ھەمىشە ھەوليانداو مۆركى نەتەوھى و كەلتورى ئىمە بە ھەموو شىوھىك بسپنەو، بەلام ميللەتى كوردستان كۆلى نەدا و بە درىژبايى مېژوو دەستى كرد بە خەبات لە ھەموو روويەكەو و توانىيان بوونى خۆيان پيارژن، دوژمنان ھەموو جۆرە چەك و توانايەكى سىياسى و دىپلۇماسى و سەربازى خۆيان دژى ميللەتەكەمان بەكارھىنرا، لە رىككەوتنەنامەى نۆدەولەتى و بن پىخ خستنى مافەكانمان تا دەگاتە قەتلوعام كردن و ئەنفال و كىميا باران و و دوايىن جارىش تيرۆريستانى داعش.

ئەم خانمە ھونەرمەندە كوردەى ئۆكرائىنا نامارە بۆ خۆراگىرى نەتەوھى كورد دەكات دەلى: ئىمە خاوەن ولاتىكىن كە داگىر كراو و جگە لەوھش بەسەر چوار ولات و سى كەلتورى

كوردانى ئىزىدى بەتابەتى
 ئەنجامىدا لە مېژووى جىھاندا
 وئىنەى نەبوو مەگەر لە سەردەمە
 تارىكەكانى مېژوو نەبىت، چونكە
 دواى تالان كوردنى سەر و مالىيان پياوھەكانيان
 كوشت و ئافرەت و مندالانپان بە سەبايە رفاند ئەمەش
 نيشانەى دواكەوتووى ئەمان و رېژدى دوژمنايەتپان بۇ
 كورد نيشان دەدات.
 نەتاليا لە كۇتاييدا دەلى: سەرکەوتنى كورد بەسەر
 داعش ئومىدىكى زۇرى پى بەخشىن و بووە مايەى
 خۇشحالىپى كورد لە ھەر شوئىنك بىت، ئازاد
 كوردنى كۇبانى و شەنگال سەلماندى كە ئىش
 و ئازارى كورد يەكەو بە يەكگرتووى
 دەتوانن سەرکەون بەسەر ھەموو
 دوژمنان ئەگەر چەندىش دېندە
 و داخ لە دل بن و سەلماندى
 كە ئەستەمە كورد واز لە
 خاكي خۇى بەئىتت لە
 ھەر شوئىنك بىت
 و ئامادىيە
 خۇى بكات
 بە قوربانى
 ولاتەكەى.